ECLI:LV:REZT:2018:0611.C26205617.3.S

Lieta Nr.C26205617/0728-18/14

# Spriedums
## Latvijas Republikas vārdā
Balvos, 2018.gada 11.jūnijā

Rēzeknes tiesas tiesnese J.Kamiševa
2018.gada 11.jūnijā Balvos, Bērzpils ielā 7a,
rakstveida procesā izskatīja civillietu apdrošināšanas akciju sabiedrība „BTA Baltic Insurance Company" maza apmēra prasībā par naudas piedziņu pret /pers. A/.

**Aprakstošā daļa**

2017.gada 27.novembrī apdrošināšanas akciju sabiedrība "BTA Baltic Insurance Company" (turpmāk - AAS "BTA Baltic Insurance Company") vērsās tiesā ar prasības pieteikumu maza apmēra prasībā par naudas piedziņu pret /pers. A/, kurā lūdz piedzīt no atbildētāja prasītāja labā zaudējumus 933,76 EUR apmērā; visus tiesāšanās izdevumus; noteikt tiesības prasītājam par laiku no sprieduma spēkā stāšanās brīža līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus no piespriestās zaudējumu summas.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2017.gada 27.jūnijā /adrese/, stāvlaukumā, atbildētājs, vadot transportlīdzekli Scania P94 ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, nepārliecinājās par satiksmes drošību un atpakaļgaitā uzbrauca stāvošam transportlīdzeklim BMW 520, ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, to bojājot.

No ceļu satiksmes negadījuma reģistrēšanas protokola, cietušā transportlīdzekļa īpašnieka un liecinieka, kā arī no paša atbildētāja rakstveida paskaidrojumiem izriet, ka atbildētājs, pārkāpjot noteikto kārtību, atstāja ceļu satiksmes negadījuma (turpmāk –CSN) vietu.

Par minēto CSN faktu tika uzsākta administratīvā lietvedība un pieņemts lēmums administratīvā pārkāpuma lietā Nr.980370, kurā norādīts, ka atbildīgais par CSN izraisīšanu ir atbildētājs.

Transportlīdzekļa Scania P94 ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/ vadītāja civiltiesiskā atbildība CSN brīdī bija apdrošināta AAS "BTA Baltic Insurance Company", ko apliecina OCTA apdrošināšanas polise ar sēriju /numurs/. Augstāk minētā CSN rezultātā cietušajai trešajai personai radās zaudējumi, kas saistīti ar transportlīdzekļa BMW 520, ar valsts reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, remontu.

Zaudējumu segšanai prasītājs, saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma (turpmāk – OCTA likums)18.pantu, 31.panta pirmo daļu un 31.panta otro daļu, izmaksāja apdrošināšanas atlīdzību 933,76 EUR, apmērā par transportlīdzekļa BMW 520 ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/ remontu.

Prasītājs nosūtīja atbildētājam pretenziju, uz kuru atbildētājs iesniedza savus iebildumus, norādot, ka prasītāja pretenzijai nepiekrīt, jo atbildētājs nav ticis sodīts par CSN vietas atstāšanu. Uz minētajiem iebildumiem atbildētajam tika sniegta rakstveida atbilde un nosūtīts brīdinājums.

Attiecībā uz to, ka atbildētājs nav ticis sodīts par CSN vietas atstāšanu, prasītāja norāda, ka tam šajā gadījumā nav izšķirošas nozīmes. OCTA likums šajā gadījumā ir atzīstams par speciālo tiesību normu, kas neizvirza prasību policijas lēmuma esamībai par personas saukšanu pie administratīvās atbildības par CSN vietas atstāšanu. Kā jau iepriekš prasītāja norādīja, lieta nepastāv strīds par to, ka atbildētājs atstāja CSN vietu, ko apliecina Ceļu satiksmes negadījuma reģistrēšanas protokols, cietušā transportlīdzekļa īpašnieka un liecinieka, kā arī paša atbildētāja rakstveida paskaidrojumi.

Prasība pamatota ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 41.panta pirmās daļas 1.punkta c) apakšpunktu, Civillikuma 1759., 1779.pantu, Civilprocesa likuma 195., 250.$^{20}$ pantu.

Prasītāja norādījusi, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.$^{21}$ pantu, 2017.gada 6.decembrī prasības pieteikums un procesuālās tiesības nosūtītas atbildētājam, noteikts termiņš paskaidrojumu sniegšanai.

2018.gada 5.janvārī tiesā saņemti atbildētāja paskaidrojumi, kuros atbildētājs norāda, ka neatzīst celto prasību un lūdz to noraidīt kā nepamatotu. Ņemot vērā, ka prasītāja prasību balstījusi uz OCTA likuma 41.panta pirmās daļas 1.punkta c) apakšpunktu, atbildētājs norāda, ka konkrētā gadījumā nav konstatējama norādītajā likuma normā paredzētā pārkāpuma pazīme, kas dotu prasītājai tiesisku pamatu regresa kārtībā pieprasīt no atbildētāja zaudējumu atlīdzināšanu. Atbildētājs vērš tiesas uzmanību uz to, ka viņam nav piemērota administratīvā atbildība par ceļu satiksmes negadījuma vietas atstāšanu, kas paredzēta Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.$^{16}$ panta piektajā daļā, kā arī šādi apstākļi nav konstatēti 2017.gada 29.jūnija administratīvā pārkāpuma protokolā Nr. /numurs/, kas dotu prasītājai pamatu atsaukties uz OCTA likuma 41.panta pirmās daļas 1.punkta c) apakšpunktu. Atbildētājs nelūdz lietas izskatīšanu tiesas sēdē.

Ar Rēzeknes tiesas tiesneses 2018.gada 8.janvāra lēmumu civillieta tika nozīmēta izskatīšanai rakstveida procesā, paziņojumi nosūtīti pusēm.

2018.gada 15.februārī tiesā saņemta prasītāja atsauksme uz atbildētāja paskaidrojumiem, kurā norādīts ka iepazīstoties ar atbildētāja rakstveida paskaidrojumiem, prasītājs lūdz tiesu ņemt vērā, ka prasība pieteikuma pamatā ir ceļu satiksmes negadījums, kura izraisīšanā ir vainojams atbildētājs, kā arī tas, ka atbildētājs apzināti atstāja ceļu satiksmes negadījuma vietu, kas vērtējams kā negodprātīga rīcība.

Civilprocesa likuma 250.$^{25}$ panta pirmā daļa noteic, ka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu

iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

**Motīvu daļa**

Tiesa, pārbaudījusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, atzīst, ka AAS "BTA Baltic Insurance Company" iesniegtā maza apmēra prasība par naudas piedziņu pret /pers. A/ ir pamatota un apmierināma.

No izziņas par ceļu satiksmes negadījumu redzams, ka 2017.gada 27.jūnijā plkst. 14:06 tika reģistrēts ceļu satiksmes negadījums, un tieši /adrese/ nezināms transportlīdzeklis iebrauca stāvošā transportlīdzeklī BMW 520, ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, nodarot tam sekojošus vizuālus bojājumus: labā aizmugurējā spārna, aizmugurēja atdurstieņa, labā aizmugurējā luktura, bagāžnieka vāka vai galadurvju bojājumus (lietas 17.lapa).

Par minēto faktu tika uzsākta administratīvā lietvedība un 2017.gada 29.jūnijā Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja Patruļpolicijas nodaļas Satiksmes uzraudzības rotas inspektors sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu Nr. /numurs/, par to, ka atbildētājs 2017.gada 27.jūnijā plkst. 14:/adrese/, stāvlaukumā, vadot automašīnu Scania P94 ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, nepārliecinoties par satiksmes drošību, atpakalgaitā uzbrauca stāvošam transportlīdzeklim BMW520 ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, to bojājot. Par minēto faktu atbildētājam tika uzlikts administratīvais sods - izteikts brīdinājums (lietas 9.lapa).

No lietas materiālos esošās OCTA apdrošināšanas polises redzams, ka automašīnas Scania P94 ar valsts reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, īpašnieks savu civiltiesisko atbildību ir apdrošinājis pie prasītāja. Apdrošināšanas polise Nr./numurs/ izsniegta 2017.gada 5.jūnijā un derīga līdz 2017.gada 4.septembrim (lietas 19.lapa).

No automašīnas BMW 520, ar valsts reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, sabiedrības ar ierobežotu atbildību "EVRO TRANS" veiktā remonta aprēķina redzams, ka CSN rezultātā automašīnai nodarīto bojājumu novēršanas izmaksas sastāda 933,76 EUR (lietas 20.-21.lapa).

Prasītājai, 2017.gada 17.augustā tika izrakstīts rēķins Nr. EVRO 964 par automašīnas BMW, ar valsts reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, remonta izmaksām, kas sastāda 933,76 EUR (lietas 24.lapa). Rēķina apmaksu apliecina lietas materiālos esošs maksājuma uzdevums Nr. I266824 (lietas 25.lapa).

2017.gada 30.augustā prasītāja ir nosūtījusi atbildētajam pretenziju par zaudējumu atlīdzību 933,76 EUR apmērā, ar lūgumu samaksāt prasītājai nodarītos zaudējumus apdrošināšanas atlīdzības veidā, par CSN cietušā transportlīdzekļa BMW 520, ar valsts reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, remonta izmaksām, līdz 2017.gada 14.septembrim (lietas 26.lapa).

Lietā nav strīda par trešās personas - automašīnas BMW, ar valsts reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, īpašniekam nodarītā zaudējumu cēlonisko saistību ar notikušo ceļu satiksmes negadījumu.

Saskaņā ar OCTA likuma 41.panta pirmās daļas 1.punkta „c" apakšpunktu apdrošinātājs ir tiesīgs iesniegt regresa prasību pret transportlīdzekļa vadītāju, kas pēc ceļu satiksmes negadījuma, neievērojot šajā likumā vai citos normatīvajos aktos noteiktās prasības, atstājis notikuma vietu.

Atbildētājs nav apstrīdējis faktu, ka ir izraisījis 2017.gada 27.jūnijā /adrese/ notikušo ceļu satiksmes negadījumu, kas fiksēts Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja Rēzeknes iecirkņa 2017.gada 27.jūnijā sastādītajā ceļu satiksmes negadījuma reģistrēšanas protokolā Nr.EZ326637 ( lietas 10.-13.lapa).

Saskaņā ar iepriekšminēto protokolu, aprakstot notikumu, konstatēts, ka 2017.gada 27.jūnijā plkst.14.10. /adrese/ stāvlaukumā, nezināms vadītājs, vadot nezināmu transportlīdzekli, uzbrauca stāvošai automašīnai BMW 520, reģ.Nr./reģistrācijas numurs/ un neziņojot par notikumu policijai no notikuma vietas aizbrauca ( lietas 10.lapa).

Tiesa ņem vērā arī atbildētāja 2017.gada 29.jūnijā paskaidrojumā policijai rakstīto, ka veicot apgriešanās manevru ar automašīnu Scania P94, ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, autostāvvietā /adrese/ atbildētājs varēja aizķert kādu automašīnu, taču pabeidzot apgriešanās manevru, viņš aizbrauca uz nākošo veikalu (lietas 14.lapa).

Atbildētāja vainu ceļu satiksmes negadījuma izraisīšanā un notikuma vietas atstāšanā pierāda arī lietas materiālos esošs liecinieka /pers. B/ 2017.gada 27.jūnijā sniegtais paskaidrojums, kurā liecinieks norāda, ka redzēja, kā kravas automašīnas vadītājs uzbraucot stāvošai automašīnai BMW 520, ar valsts reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, aizbrauca no notikuma vietas (lietas 15.lapa).

Tiesa uzskata, ka izziņā par ceļu satiksmes negadījumu ir fiksēts ne tikai pats negadījuma fakts, bet arī tas, ka atbildētājs pēc CSN notikuma vietā neatradās (lietas 17.lapa).

Tiesa nepiekrīt atbildētāja paskaidrojumā paustajam viedoklim, ka transportlīdzekļa vadītāja vaina ceļu satiksmes negadījuma vietas atstāšanā, par to neziņojot normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā, ir konstatējama vienīgi tajā gadījumā, ja personai par šādu normatīvajiem aktiem neatbilstošu rīcību ir piemērots administratīvais sods.

Augstākās tiesas Senāta Civillietu departaments 2007.gada 31.oktobra spriedumā lietā Nr.SKC-546, atsaucoties uz OCTA likuma 31.panta pirmajā daļā noteikto, atzinis, ka no šīs tiesību normas skaidri izriet, ka Valsts policijas sastādītais dokuments un lēmums nevar tikt atzīts par vienīgo pamatu ceļu satiksmes negadījumā iesaistīto personu atbildības noteikšanai. Šīs tiesību normas nosacījumu izpēte kopsakarībā ar norādītā likuma 31.panta sesto daļu (..) ļauj secināt, ka apdrošinātājs, lemjot par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu, nav saistīts tikai ar pieņemto lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā.

Tādējādi tiesa atzīst, ka CSN vietas atstāšana, par notikušo neziņojot policijai ir prettiesiska rīcība pati par sevi, jo ir pretrunā ar Ceļu satiksmes noteikumu 39.punktā noteiktajiem transportlīdzekļa vadītāja pienākumiem.

Tiesa uzskata, ka atbildētāju no civiltiesiskā pienākuma atlīdzināt zaudējumus, neatbrīvo arī arguments, ka ceļu satiksmes negadījuma vietu atstājis neapzināti, jo veicot apgriešanās manevru, nav jutis sadursmi, bet ja būtu jutis, būtu izsaucis policiju.

Civillikuma 1645.pants noteic, ka neuzmanība ir rupja, ja kāds rīkojas augstākā mērā vieglprātīgi un nevērīgi, vai mazāk rūpējas par viņam uzticētām svešām lietām un darīšanām nekā par savām paša, vai arī uzsāk tādu darbību, kuras kaitīgums un bīstamība nevarēja un nedrīkstēja palikt viņam nezināmi.

Saskaņā ar Civillikuma 1773.pantu zaudējums ir tiešs, kad tas ir prettiesiskas darbības vai bezdarbības dabiskās un nepieciešamās sekas, netiešs – kad tas cēlies, sagadoties sevišķiem apstākļiem vai attiecībām, nejaušs – kad tā cēlonis ir nejaušs notikums vai nepārvarama vara. Saskaņā ar Civillikuma 1775.pantu katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatlīdzina.

Civillikuma 1779.pants noteic, ka katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis. Juridiskajā doktrīnā ir atzīti šādi zaudējumu atlīdzināšanas prasījuma un piedziņas pamati: 1) tiesību aizskārēja prettiesiska un neattaisnojama darbība, kas attiecīgajos

gadījumos ietver arī novērtējumu no vainojamības viedokļa, 2) zaudējumu esamība, 3) cēloniskais sakars starp zaudējumiem un neatļauto darbību (*sk. Torgāns K. Saistību tiesības. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2014. 165. lpp.*).

Tiesa atzīst, ka lietā ir konstatējami visi civiltiesiskās atbildības priekšnoteikumi – notikušais ceļu satiksmes negadījums, zaudējumu esamība un cēloniskais sakars starp atbildētāja prettiesisko rīcību un konstatētajiem zaudējumiem.

Ņemot vērā visu iepriekš minēto, tiesa atzīst, ka ir pierādīta zaudējumu esamība un apmērs, atbildētāja prettiesiska rīcība, cēlonisks sakars starp prettiesisko rīcību un zaudējumiem, tāpēc prasība ir pamatota un no atbildētāja prasītāja labā ir piedzenami zaudējumi izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības 933,76 EUR apmērā, jo atbilstoši Civillikuma 1779.pantam, katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis.

Saskaņā ar Civillikuma 1838. pantu, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo. Lietas materiālos nav iegūtas ziņas vai pierādījumi, kas apliecinātu prasītājam radīto zaudējumu pilnīgu vai daļēju apmaksu.

Civilprocesa likuma 195.pants noteic, ka taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru. Saskaņā ar Civillikuma 1765.pantu, likumiskie kavējuma procenti ir 6 % (seši procenti) gadā.

Saskaņā ar likumu, prasītājam ir tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētāja likumiskus procentus – seši procenti no simta gadā no pamatparāda summas – 933,76 EUR par laiku no dienas, kad beigsies tiesas noteiktais termiņš sprieduma labprātīgai izpildei līdz sprieduma pilnīgai izpildei, bet ne vairāk par pamatparāda apmēru.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Līdz ar to no atbildētāja prasītāja labā piedzenami tiesāšanās izdevumi - valsts nodeva 140,06 EUR (lietas 7.lapa) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas dokumentu piegādāšanu 3,30 EUR (lietas 8.lapa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei - desmit dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

**Rezolutīvā daļa**

Pamatojoties uz iepriekš teikto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 41., 93., 190-193., 195., 204.[1] , 250.[25], 250.[27] pantu, tiesa

n o s p r i e d a

apdrošināšanas akciju sabiedrības „BTA Baltic Insurance Company" maza apmēra prasību par naudas piedziņu pret /pers. A/ apmierināt.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, apdrošināšanas akciju sabiedrības "BTA Baltic Insurance Company", reģistrācijas numurs 40103840140, zaudējumus 933,76 EUR, valsts nodevu 140,06 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,30 EUR, kopā 1077,12 EUR (viens tūkstotis septiņdesmit septiņi *euro* 12 centi).

Labprātīgi izpildot spriedumu, samaksu veikt apdrošināšanas akciju sabiedrības "BTA Baltic Insurance Company", reģistrācijas numurs 40103840140, AS "Citadele banka" norēķinu kontā LV90PARX0016356700003, maksājuma mērķis: RE-001459-2017.

Noteikt prasītājas – apdrošināšanas akciju sabiedrības „BTA Baltic Insurance Company", reģistrācijas numurs 40103840140, tiesības saņemt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, likumiskos procentus - 6% (seši procenti) gadā no nesamaksātās zaudējumu pamatsummas 933,76 EUR (deviņi simti trīsdesmit trīs *euro* 76 centi) par laika posmu no dienas, kad beigsies tiesas noteiktais termiņš sprieduma labprātīgai izpildei līdz sprieduma izpildei, bet ne vairāk par pamatparāda apmēru.

Noteikt atbildētājam /pers. A/ termiņu sprieduma labprātīgai izpildei – desmit dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Latgales apgabaltiesai 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas - 2018.gada 11.jūnija, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2] pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem, sūdzību iesniedzot Rēzeknes tiesā (Balvos, Bērzpils ielā 7a).

Tiesnese J.Kamiševa